Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto - - - $6.00
Za pol leta - - - - - $3.00
Za New York celo leto - $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 277. — ŠTEV 277. NEW YORK, SATURDAY, NOVEMBER 25, 1922. — SOBOTA, 25. NOVEMBRA, 1922. VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

84 JE MRTVIH V BIRMINGHAM. ALA.

Šestnajst trupel niso še dosedaj identificirali. — Tretja eksplozija take vrste v tej deželi. — Dva ponesrečenca sta umrla v bolnišnici vsled zadobljenih poškodb. — Skoraj vsi rešeni so opečeni po obrazu in rokah.

Birmingham, Ala., 24. novembra. — Štiri in osemdeset trupelj, dvajset belih in štiri in šestdeset črnih je ležalo danes v pogrebniških napravah tukaj in v Bessemerju. Smrt teh ljudi je posledica eksplozije premogovnega prahu v Dolomite Coal Mine št. 3, ki je last Woodward Iron Company. Rov se nahaja šestnajst milj zapadno od Birminghama. Dva in osemdeset trupelj so vzeli iz rova, in dva ponesrečena sta umrla zunaj, ko sta podlegla dobljenim poškodbam.

V poročilih, katera so dobili danes kompanijski uradniki, se glasi, da so številni izmed ponesrečenih v bolnici sicer resno poškodovani, da pa bodo vsi okrevali. Dosedaj še niso identificirali enega belega moža in petnajst črncev.

Rovski izvedenci izjavljajo, da je bila ta eksplozija nekaj posebnega in šele tretja svoje vrste, kar se jih je kdaj pripetilo v tej deželi.

Dolomite rov št. 3 je takozvana "slope" majna ter so obratovali v njej brez vsake resnejše nezgode. Rov je bil otvorjen leta 1882. Poševni vhod vodi v stran v kotu šestdesetih stopinj na razdaljo osemdesetih čevljev, dokler ne pride do ravnih tal v rovu. Ob vznožju tega poševnega vhoda se nahaja rovska železniška postaja, kjer spoje skupaj naložene kare ter jih potegnejo s pomočjo močnega kabla na površino in na tipple.

Večje število takih naloženih kar se je odtrgalo sredi strme poti navzgor in kare so zletele s strašno naglico nazaj. Velikanski oblaki premogovega prahu so se takoj dvignili, ko so kare zadele na ovire ter se preobrnile. Močan električni kabel se je pri tem odtrgal ter užgal premogov prah.

Polna sila eksplozije in plamenov je švignila po poševnem rovu in plameni so švigali več sto čevljev nad tipplom. Domneva se, da je bilo ob onem času najmanj štirideset ljudi krog železniške postaje in vsi ti so bili ubiti.

Smrtnonosni plini so se takoj nato pojavili in ti so krivi preostalih žrtev. Lica in roke številnih so popolnoma ožgane.

Ko so stopili reševalni oddelki v rov, so karbidne svetilke na kapah nekaterih ponesrečenih še vedno brlele.

To je bila četrta velika rovska nesreča v Alabami. Skupno število vseh žrtev znaša 690

KOMUNIST V ANGLEŠKEM PARLAMENTU NAPADADEL KRALJA.

London, Anglija, 24. novembra. Walter Newbold, prvi komunist, ki je zavzel svoj sedež v zgodovinski angleški poslanski zbornici, se je oglasil včeraj zvečer v svojem prvem govoru.

Ostro je napadel vlado kralja Jurija ter ustvaril pravcato senzacijo, ko je izjavil:

— Če ne bodo dobili delavci satisfakcije, bomo postopali z vami kot je postopal Cromwell z vašimi predniki.

Tekom tumulta, ki je sledil tej izjavi, je kritiziral komunist prihod kralja in kraljice v zbornico lordov. Pričel je:

— Če bi le izdali manj denarja za ta prismojeni "show" . . .

Kriki so ga preglasili in predsednik mu je vzel besedo. Newbold je pozneje umaknil svoje ugotovilo. (Kar je povedal pa je bilo kljub temu popolnoma resnično, če pomislimo, v kakšni bedi in kakšnih stiskah živi angleški delavec, dočim se parasiti na dvoru postavljajo z pozlačenimi uniformami. Resnica kolje oči, — pravi star pregovor. To ne velja le glede Anglije, temveč tudi glede drugih držav kot naprimer Jugoslavije in Rumunske, kjer so take cerimonije požrle velikanske svote denarja, brez vsakega haska.)

STARODAVEN OKOSTNJAK NA VRTU.

London, Anglija, 24. novembra. Okostnjak deklice, stare kakih dvajset let, so našli delavci v pesku, štiri čevlje pod površino na nekem vrtu v bližini ameriškega konzulata. Arheologi, ki so si v mrtvašnici ogledali kosti, so izjavili, da je bila deklica pokopana pred sto do 600 leti. Okostnjak je bil zelo dobro ohranjen.

ODLIČEN IREC USTRELJEN.

Dublin, Irska, 24. novembra. — Erskine Childers, desna roka "predsednika" irske republike, de Valere, je bil danes zjutraj ob sedmih ustreljen, ker so našli pri njem avtomatično pištolo. Tako se glasi v oficijelnem obvestilu generalnega stana narodne armade.

Erskine Childers je bil voditelj irske republikanske armade, v kateri je imel čin "poročnika-poveljnika". Bil je eden redkih mož, ki so stali de Valeri najbližje ter je bil stavljen dne 17. novembra v Dublinu pred vojaško sodišče pod obtožbo, da je imel pri sebi avtomatično pištolo, ko so ga prijele čete proste irske države. Sodnijsko postopanje je trajalo dva dni.

Childers, ki je bil star dva in petdeset let, je naprosil svojega zagovornika za izstavljenje Habeas Corpus povelja, katero pa je Master of the Rolls včeraj zanikal.

FRANCOZI PROTI RAZOROŽEVANJU.

Pariz, Francija, 24. novembra. Komisija poslanske zbornice za zunanje zadeve je sklenila zavreči dogovore washingtonske konference za omejitev oboroževanja na morju, kot je objavil danes predsed. te komisije, George Leygues.

Objava je dala povod za najbolj animirana razpravljanja. Prav posebno v krogih, ki stoje blizu vladi, razpravljajo, kakšen učinek bo imel ta korak zborniške komisije na francosko-ameriške odnošaje. Iz najbrž oficijelnega vira prihaja sporočilo, da bo napravil ministrski predsednik Poincare sklep komisije za predmet kabinetnega posvetovanja.

DUHOVNIK KOPLJE TEMELJ.

Slika nam kaže Rv. J. N. Jarreta, washingtonskega pastorja, ko koplje s svojimi župljani temelj za župnišče. Gospodje se poslužujejo vseh mogočih sredstev, da natresejo javnosti nekaj peska v oči.

OBOROŽENA TOLPA JE NAPADLA VLAK

Oborožena tolpa je napadla vlak ter ga oropala. — Spoprijela se je v boju z železniško policijo.

Berlin, Nemčija, 24. novembra. Dogodki, o katerih so preje poročali iz divjega zapada Severne Amerike in katere so smatrali takrat tukaj ljudje za naravnost nevrjetne, se pojavljajo sedaj v Nemčiji sami. Močna oborožena tolpa je naprimer napadla v bližini Kolina, v Gremberger gozdu, neki tovorni vlak, ga oropala ter se nato spoprijela v železniško policijo. Boj, ki se je vnel, je trajal dolgo časa ter je bil srdit.

List Vorwaerts je napadel danes novega živilskega ministra Karla Mueller-ja ter daje izraza svojemu velikanskemu presenečenju, da je bil poklican v kabinet človek, katerega smatrajo zaupnikom porenskih secesijonistov, to je ljudi, ki bi radi odtrgali Porensko od Nemčije. Mueller je proti-pruski, to se pravi, da si želi odločenje Porenske od Prusije ter ga vsled tega ni mogoče smatrati primernim človekom za to mesto.

Frankfurter Zeitung daje danes izraza svojemu naziranju, da Cunov kabinet ne bo dolgo obstajal, ker se bo baje kaj kmalu pojavila kabinetna kriza. Boersenkurier pa je nasprotno mnenja, da se taka pesimistična napovedovanja ponavadi ne uresničijo in da najdalje žive oni, katere so že proglasili mrtvim.

GOBAVEC POVZROČAL STRAH V WASHINGTONU.

Washington, D. C., 24. nov. — Strah pred gobavostjo v zveznem glavnem mestu je izginil, ko so poslali Getilija Le Alelino, veterana iz svetovne vojne, v vladni sanatorij za gobave v Carville, La. Le Alelino, ki prihaja s Filipinskega otočja, je gobav na zelo izrazit način. Povzročil je pravcato paniko, ko je stopil v torek v Veteranski urad, da predloži zahtevo za kompenzacijo.

"ZDRAVNIK" POVZROČIL SMRT CELE DRUŽINE

Oblasti iščejo sedaj nekega potujočega zdravnika, ker so mnenja, da se je privadila Mrs. Henderson omamljevalnih sredstev potom njegovih zdravil.

Lancaster, O., 24. novembra. Oblasti v Ohio so pričele danes iskati nekega potujočega zdravnika kot ključ k skrivnostnemu zastrupljenju, ki je uničilo celo družino Irwin Hendersona.

T. W. Robinson, glavni narkotični inšpektor državnega živilskega urada je mnenja, da je nekdo primešal jedilom strupa in da je to najbrž storila Mrs. Henderson sama.

Njegova teorija se glasi, da je Mrs. Henderson duševno zbolela vsled zavživanja omamljivih sredstev, vsebovanih v 'domačih' zdravilih, katera je prodajal potujoči zdravnik.

Pismo, katero je pisala Mrs. Henderson nekemu potujočemu zdravniku, v katerem je prosila za nadaljno "zdravljenje" ter pripovedovala o učinku prvega "zdravljenja", je razkrilo dejstvo, da se je sestala z zdravnikom v nekem hotelu v Lancastru pred desetimi dnevi, ko se je zadnjikrat mudil v mestu. Oblasti nočejo objaviti imena zdravnika, dokler ne bodo preiskale njegovega rekorda.

— Sestra Mrs. Henderson je zanikala, da je Mrs. Henderson zdravil kak zunanji zdravnik radi kake organske bolezni, — je rekel Mr. Robinson. — Ko pa sem ji pokazal pismo, je izjavila, da je celo dobila steklenico zdravila od njega za njo samo.

Prebavne organe Hendersona, njegove žene in štirih otrok so preiskali laboratoriji vseučilišča v državi Ohio, da najdejo sledove strupa.

Šerif Sperіky je trdil danes, da je bilo nemogoče za kateregakoli vdreti v hišo.

— Onega jutra, ko so našli trupla, so bila vsa okna zaprta, vsa vrata zaklenjena od znotraj, — je rekel šerif.

Ko so našli Mrs. Henderson mrtvo, je bila popolnoma oblečena.

PESTRA KARIJERA NEMŠKEGA SLEPARJA

Pri obravnavi je hlinil blaznost, vsled česar so ga oddali v zavetišče. — V svojih mladih letih je hodil po Ameriki.

Berlin, Nemčija, 24. novembra. S tatvino krušnih racijskih kart iz urada kontrolne komisije je zaključil Karl Koenig, po poklicu kovač, značilno pustolovsko karijero, ki se lahko primerja z najboljšimi izmišljenimi povestmi na tem polju. Ker se je izgovarjal z blaznostjo kot posledico naporov, katere je prestal, ga je obsodilo sodišče na bivanje v azilu, kjer ga bodo zdravili.

Koenig je odšel v svojih mladih letih v Ameriko ter nastopal ob različnih časih kot krošnjar, cowpuncher, železniški ropar in izdelovalec mineralne vode. Nobeno njegovih poštenih prizadevanj mu ni prineslo bogastva, po katerem je hrepenel in ravno ko si je ustanovil svoj lastni dom v bližini mehiške meje, so navalili na njegovo posestvo banditi, požgali hišo do tal ter odnesli vse, kar je imelo kako vrednost. Nato je postal železniški ropar ter odšel pozneje v Mehiko, kjer je stopil v mehiško armado ter postal častnik.

Odpuščen iz te službe, se je napotil v Južno Ameriko, katero je prebredel ter opravljal medtem različna dela. Odtam se je vkrcal v Afriko, kjer se je pridružil nemškim kolonijalnim četam. Dospel je ravno ob času, da je pomagal zatreti neki upor Hererov.

Zopet prost je odšel na Kitajsko, kjer se je pridružil nemškim silam, borečim se proti bokserjem. Pozneje ga je usoda zanesla v Tsingtau, kjer je postal lastnik neke javne hiše.

Oz izbruhu svetovne vojne je pohitel Koenig v Nemčijo, kjer je vstopil v nemško mornarico. Novembra leta 1914 je bil na križarki Friedrich Karl, katero so potopile angleške bojne ladje. Koenig se je rešil. V naslednjem letu je bil na eni izmed ladij, ki so se vdeležile bitke pri Skagerraku in zopet je bila njegova ladja potopljena. Po več ur trajajočem bivanju v vodi so ga potegnili na neko drugo ladjo.

Zapustil je mornarico ter stopil v mornariško infanterijo. Njegov oddelek se je vdeležil par najostrejših bojev v Flandriji. Kot izjavlja Koenig je pričel v onem času pešati njegov duh pod uplivom težkoč in naporov, katerim je bili zpostavljen. V dokaz temu je pokazal izvide, ki so ga slikali kot hrabrega in dobrega vojaka, dokler ni prišel nekega dne na misel, da priveže svoj železni križec prvega razreda na vrat svojega psa ter pošlje slednjega preko No Mans dežele v angleške zakope. Za ta svoj čin je bil degradiran ter obsojen na daljšo zaporno kazen.

Ko je bil izpuščen, je otvoril Koenig v Berlinu kovačnico ter ni kazal nobenega znaka blaznosti do pred nedavnim časom, ko si je prilastil krušne karte.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA', NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Kot stoje stvari danes, je naslednje edino pojasnilo: — Mrs. Henderson se je zmešalo v glavi vsled uporabe omamljivih sredstev, s katerimi je skušala pregnati svoje bolečine, a nazadnje sklenila napraviti vsemu konec ter vzeti celo družino s seboj v večnost, — je izjavil C. A. Radcliffe, okrajni državni pravdnik.

PAMETNA BESEDA ŽUPANA HYLANA

Župan mesta New York je naročil svojemu policijskemu komisarju, naj izžene vse člane in organizatorje Ku Klux Klancev.

New York, 24. novembra. — Policijski komisar Enright je sklenil danes izvesti povelje župana Hylana, naj izžene iz tega mesta vse člane Ku Klux Klan organizacije.

Policijski komisar je dobil od župana, ki se mudi izven mesta, naslednjo brzojavko:

Dragi komisar:

Poročila danes zjutraj iz New Yorka kažejo, da je postala Ku Klux Klan organizacija skrajno marljiva v našem mestu. Če je to resnica, hočem, da postopate s to skupino plemenskih in verskih fanatikov kot bi postopali z radikalci ter metalci bomb.

Določite svoje najbolj izkušene detektive za to delo in ko boste ugotovili imena teh ali onih organizatorjev ali članov te tajne organizacije, skrbite za to, da bodo njih imena objavljena v listih, da bodo meščani našega mesta vedeli, kdo podpira to zlokobno in uničevalno tajno organizacijo.

— Žalostno je, da ni zavzela zvezna vlada bolj trdnega stališča v tej zadevi, ko je naprosil governer Louisiane predsednika Hardinga za zvezno akcijo.

Ku Klux Klan ali katerakoli tajna organizacija sličnega značaja in sličnih ciljev, je ogrožanje našega mesta, države in naroda. Narod mesta New Yorka ne bo trpel obstoja takih tajnih družb v notranjosti svojih meja. Ne pustite nobenega kamena neobrnjenega, da zasledite te preziranja vredne nelojalne ljudi, ki skušajo organizirati družbo, koje cilji so taki, da bi bili uničeni temelji naše dežele, če bi prevladali.

Pojdite za Ku Klux Klanom ter ne pustite, da bi se vgnezdil v New Yorku. Proti tem ljudem se lahko nastopi na temelju določbe, tikajoče se zarote, vsebovane v kazenskem zakonu države New York.

John H. Hlyan, župan.

DIPLOMAT SONNINO JE PODLEGEL KAPI

Prejšni italijanski ministrski predsednik ter znani finančnik, baron Sidney Sonnino, je preminul.

Rim, Italija, 24. novembra. — Baron Sonnino, prejšnji italjanski ministrski predsednik ter minister za zunanje zadeve, katerega je zadela včeraj kap, je umrl zgodaj danes zjutraj. Po udarcu so izjavili zdravniki, da ne bo mogel stari državnik ostati pri življenju dalj kot en dan.

Baron Sonnino je zaključil svojo dolgo karijero kot italjanski državnik s svojo sovdeležbo na konferenci v Versailles, kjer je bil priznan kot svetovna avtoriteta glede finančnih in ekonomskih vprašanj.

Baron Sidney Sonnino, imenovan "molčeči državnik Italije", ni rad govoril, a se je lahko izražal gladko v petih jezikih. Bil je ministrski predsednik leta 1906 in 1910. Od leta 1914 do 1919 je bil minister za zunanje zadeve. Služil je tudi kot finančni minister, minister za notranje zadeve in član parlamenta.

Ko je bil finančni minister, je baje položil temelj za štabilnost svoje dežele s stališča carine in potom uveljavljenja proračunskih prebitkov.

Sonnino je bil Žid po rodu, protestant po veri ter je bil rojen v Egiptu. Njegov oče je bil italjanski Žid in njegova mati Angležinja iz Škotske in rodil se je ob bregovih veletoka Nila. Vzgojen je bil deloma v Angliji, deloma pa na vseučilišču v Pisi.

Stari oče Sonnina se je preselil iz židovskega mestnega dela v Leghornu v Egipet, kjer si je kot bankir nagromadil velikansko bogastvo. To bogastvo je podedoval tudi poznejši italjanski ministrski predsednik, njegov unuk, ki je sedaj umrl.

NA POVRATKU Z DELA NAŠEL ŽENO MRTVO.

Yonkers, N. Y., 24. novembra. Ko se je vrnil Richard Stah, zaposlen v Smith Carpet tvornici, domov z dela, je našel svojo ženo Mary, staro pet in petdeset let, mrtvo v spalnici svojega doma. Plin je uhajal iz odprte cevi. Stah je takoj obvestil policijo. Poklicani zdravnik je izjavil, da je bila ženska mrtva že šest ur.

DENARNA IZPLAČILA
V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodneje.

300 kron	$ 1.45	1,000 kron	$ 4.40
400 kron	$ 1.90	5,000 kron	$21.50
500 kron	$ 2.35	10,000 kron	$42.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

50 lir	$ 2.90	500 lir	$25.00
100 lir	$ 5.30	1000 lir	$49.00
300 lir	$15.00		

Za pošiljatve, ki presegajo znesek dvajsettisoč kron ali pa dvatisoč lir doveljujemo po mogočnosti še poseben popust.

Vrednost kronam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dospe poslani denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

(Advertisement)

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by

Slovenic Publishing Company

(A Corporation)

FRANK SAKSER, President — LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto v Ameriki in Kanado $6.00	Za New York za celo leto $7.00
Za pol leta $3.00	za pol leta $3.50
Za četrt leta $1.50	Za inozemstvo za celo leto $7.00
	za pol leta $3.50

Subscription Yearly $6.00

Advertisements on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

ŠE ENKRAT CLEMENCEAU

V Združene države je prišel prejšni francoski ministrski predsednik Clemenceau, da sporoči ameriškemu narodu poslanico Francije.

Ne govori sicer oficijelno, ker nima nikakih stikov s sedanjo francosko vlado, vendar pa predstavlja mnenje precej velikega dela francoskega naroda.

Predvsem je prišel povedat Amerikancem, da ni Francija imperijalistična, temveč da le brani svoje pravice, da hoče s silo izvesti mirovno pogodbo in da ima svoje črnce ob Renu raditega, ker se boji nemške revanše.

Revanša, to je osveta, je beseda, ki pride v usta Francoza prilično tako pogosto kot v usta Italijana beseda "vittoria" ali zmaga. Italijan zmaga vedno, tudi če je še tako grdo tepen, Francoz pa misli vedno na osveto. Če ni revanša njegova lastna, jo poišče pri sosedu, kajti meri ga po svojem lastnem vatlu.

Ne moremo sicer trditi, da so Nemci nedolžna jagnjeta, ki hodijo na pašnik ter ne mislijo na nič drugega kot na mehko travo.

V precej čudni luči so se pokazali, ko so hoteli s pomočjo "Najvišjega" raztegniti meje svojega imperija prav do Kitajske. Tudi v Belgiji in severni Franciji se niso obnašali kot samostanske gojenke na izprehodu.

To pa velja v večji ali manjši meri tudi glede vseh drugih, kajti vojna je živinski posel, ki nima nobenega stika z moralo in čednostjo.

Da je Clemenceau pogorel še predno je pošteno ogrel prvi svoj ameriški stolec, je razvidno iz protestov več senatorjev, ki so z odločnimi in strogimi besedami obsodili njegovo takozvano misijo.

Ne vprašujejo zaman, odkod je prišel denar za to najnovejšo propagando.

Clemenceau ni bogat, vsaj mi ne vemo ničesar o tem. Kljub temu pa ima vsega na razpolago, in vozil se bo po Ameriki v privatni železniški kari jeklarskega magnata Schwaba, ki je zaslužil tekom svetovne vojne kot izdelovalec jekla lepe denarce.

Schwabu ne zamerimo, če je hvaležen Clemenceau-ju, a miroljubnim Amerikancem se mora zdeti ta stvar precej sumljiva, če razmišljajo o njej, — kar se po ne zgodi preveč pogosto.

Senator Hitchcock, ki je bil glavni oproda Wilsona in ki je pri zadnjih volitvah pogorel, je tudi precej izpremenil svoje naziranje na temelju izida volitev ter vprašuje Clemenceau-ja, zakaj vzdržuje Francija v Porenski 30,000 črnih živin iz Senegalije, kojih glavna naloga je loviti nemške žene in deklice? Rad bi vedel nadalje zakaj govori Francija neprestano o vojni ter draži s tem Nemce, ki že itak ne občutijo nobene posebne ljubezni do Francozov?

Ne, ne, Clemenceau ne bo v Ameriki ničesar opravil. Prišel je propagirat mrtvo in izgubljeno, pokopano in razpadlo stvar.

On je zadnji iz armade onih v Franciji, ki so videli ponižanje svoje domovine v časih Bismarcka. Povsem naravno je, da pridiga še danes osveto, revanšo, čeprav je dobila Francija Alzacijo in Lorensko ter vse, kar je hotela imeti, z izjemo Porenske ter "cash" denarja, katerega je hotela iztisniti iz teles in znoja nemških delavcev.

Amerika je vojevala vojno proti nemškemu imperijalizmu in kajzerstvu, a ne pozna ter nima niti malo smisla za sovraštvo, ki navdaja še danes starega "tigra".

Njegov glas je glas upijočega v puščavi.

Iskrice.

Smodka je kratka, zato hitro izgori. Ravno tako prazna beseda, ki se izgovori in hitro pozabi.

•

Črne oči so kot črna zemlja: Vse pokoplje in vse pozabi.

•

'Delaj za narod', upije rodoljub čela pa za narod najbolj tisti, ki te fraze nikdar ne rabi.

•

Najbolj srečen je kamen na cesti, ki nima ne čuta ne srca in ne ve, zakaj ga kdo brene s ceste v kot, da ga nikdo več ne vidi.

•

Žebelj je samo tisti dober, ki drži. Ravno tako je s častno možko besedo.

Flegmatičen človek je najbolj srečen, dokler je sam, nesrečna pa družba in on, če pridejo skupaj.

• •

Ura je glasen pridigar človeškemu rodu, ki pravi: tudi jaz grem naprej, četudi sem navita in plačana, zakaj ne bi šel tudi — ti.

•

Pav ima krasen rep, ima grde noge. To naj bo v spomin človeku, da nobeden nima vseh talentov.

•

Po široki cesti jih je šlo že mnogo srečno pot, po stranskih poteh pa se jih je že mnogo izgubilo.

Iz Slovenije.

Petdesetletnica mašništva.

V frančiškanski cerkvi v Mariboru je pel v nedeljo 22. oktobra zlato mašo oče Kalist Heric. Po maši se je vršila v samostanski dvorani slavnost, na kateri sta slavljencu napila tudi okrajni glavar dr. Lajnšič in župan Grčar. Popoldne se je vršila v Narodnem domu slavnost katoliških mladinskih organizacij.

Vlomi v odvetniške pisarne.

Dne 22. oktobra so neznani storilci vlomili v odvetniško pisarno dr. Jana v Mariboru in v stanovanje dr. Rapoca. Slednji ima okoli 50,000 kron škode.

Topilnica svinca in srebra v Litiji.

Ministrstvo za trgovino in industrijo je dovolilo Slavenski banki v Zagrebu, da ustanovi delniško družbo z imenom "Topilnica svinca in srebra ter kemična industrija delniška družba" s sedežem v Litiji. Družba se ustanavlja zaradi prevzema obstoječe topilnice svinca in srebra v Litiji z vsemi industrijskimi in pomožnimi napravami. Nadalje namerava družba izdelovati in predelovati kemijske proizvode vseh vrst. Osnovna delniška glavnica znaša 4 milijone kron ter je razdeljena na 10 tisoč delnic po 400 kron.

Zveza kulturnih društev.

Sokol Toplice pri Novem mestu je razvil v zadnjem času jako marljivo in živahno delovanje in sicer skupno z bralnim in pevskim društvom "Toplice", ki je bilo ustanovljeno že leta 1905 in ki ima že od leta 1906. svojo lastno, krasno zastavo, ponos naprednega članstva. Obe društvi sta se z ustanovljenjem Sokola spojili takorekoč v eno društvo, ker so pri obeh isti izvršujoči člani, le da sta društvi obdržali svoje naslovno ime. Vse kulturne prireditve so bile torej skupne. V letih 1921. in 1922. so se vršile do sedaj sledeče prireditve: 1. Dve predavanji o Sokolstvu, eno o razvoju Jugoslavije in eno o alkoholu kot sovražniku človeštva. 2. Pevske prireditve: Dva pevska koncerta v dvorani kopališke restavracije in trije pevski nastopi v telovadni dvorani. 3. Gledaliških predstav je bilo v tem času 12, sedaj sledi štirinajsta. — Knjižnica šteje 230 knjig; mnogo se jih je med vojno izgubilo.

Imenovanje.

Za ravnatelja mestnega dohodarstvenega urada v Ljubljani je imenovan dosedanji provizorični vodja tega urada Ivan Zupan.

Zdravniška imenovanja.

Okrajni zdravniki dr. Božidar Kössel v Črnomlju, dr. Vladimir Vrečko v Ptuju, dr. Ivan Jurečko v Mariboru, dr. Josip Hrušek v Konjicah in dr. Franc Gerlovič v Brežicah so imenovani za višje okrajne zdravnike v VIII. razredu na sedanjem službenem mestu.

Srebrna poroka.

V najožjem krogu je obhajal v soboto 21. oktobra nadučitelj Srečko Pečar iz Sv. Pavla v Savinjski dolini s svojo soprogo Marijo, rojeno Vasle, srebrno poroko.

Premoga ni!

"Jutro" piše: Še nedavno smo pojasnili, zakaj ni premoga. Rudniki morajo oddajati skoraj ves premog železnicam, tako da ga ostaja za industrije ter za zasebno uporabo le prav malo. Na shodu slovenskih industrijalcev v Ljubljani je o tem obširno razpravljal inž. Šuklje. Največja ovira našim premogovnikom je dejstvo, da se jim ne stavlja dovolj vagonov na razpolago. Naši premogovniki bi lahko producirali na dan 50 do 100 vagonov več premoga ter bi lahko zadovoljili vse zahteve, ako bi železniške uprave pošiljale pravočasno dovolj praznih vozov. Zaradi zanikernosti železniške uprave, zlasti na Hrvatskem, morajo trpeti tudi najvažnejše naše industrije hudo pomanjkanje premoga. Iz istega razloga tudi ni bilo doslej mogoče ljubljanskemu magistratu dobiti toliko premoga, da bi mogel strezati vsem zahtevam. V mestnem skladišču se zbira premog tako počasi, da ga ni dovolj niti za magistratna podjetja in poslopja, niti za magistratne uslužbence. Železniško ministrstvo obeta, da se silne kalamitete po jugoslovanskih železnicah temeljito sanirajo tekom meseca novembra. Ne delamo si prevelikih ilusij, vendar se nadejamo, da bo našim premogovnikom kmalu omogočeno storiti to, kar si sami najbolj želé: zadovoljiti v polni meri vse potrebe.

Sneg na Kranjskem.

Iz Ljubljane se poroča: Vse kaže, da dobimo letos zgodaj sneg. Že od 31. avgusta imamo skoraj nepretrgano deževno vreme. Ozračje se je zelo shladilo in v nedeljo 22. oktobra je snežilo na Dolenjskem in na Notranjskem. Sneg je kmalu skopnel, toda pričakovati je, da se sneženje ponovi. Dne 24. oktobra je prav veselo snežilo na Gorenjskem. Železniki in okolica so bili beli. Vremenski preroki ugibajo, da se letos zima prav zgodaj začne, zato pa tudi prav zgodaj jenja. Naj bi imeli vsaj enkrat prav!

Tudi nad hujskanja.

"Jutro" piše: Kdor misli, da je onkraj naše severne meje vse nemško, se bridko moti. Ko hodiš tam po opravkih, se kmalu prepričaš, da je na nemškem Štajerju vse polno Slovencev, zaposlenih v tovarnah in raznih drugih podjetjih, mnogo pa tudi v kmetijstvu. Nekaj Slovencev se je tam od nekdaj nahajalo, nekaj se jih popolnoma udomačilo. Sedaj pa, ko je vstala Jugoslavija, bi se bilo nadejati, da se njih število zmanjša, v istini pa je očividno narastlo. Če natančneje opazuješ, se začudiš, da so to večinoma mladi, čvrsti ljudje, še bolj pa se začudiš, ko izveš, da se jih je večina iz naših obmeznih krajev priselila šele po prevratu. Smatrajo jih za slovenske begunce ter cenijo njih število samo v Wildonskem okraju na 7000, z vsem pa na 20,000. Naj so ta števila še tako pretirana, vendar je v njih mnogo za nas žalostne resnice. Ako vprašamo, zakaj naši fantje v velikem številu bežé čez mejo, dobimo za odgovor: "Ker nočejo pod Srbe." In zakaj nočejo pod Srbe? Zato, ker jih izvestne stranke hujskajo zoper Srbe in občnem zoper državo. V naši mladi državi notranje razmere še res niso povsem zadovoljive. Iz tega se poraja nezadovoljnost med prebivalstvom, ki ne uvideva, da je treba časa in potrpljenja, predno se ogladi kolesje novega organizma. To nezadovoljstvo podžiga s hujskanjem proti državi po eni strani nemčurstvo, ki je v obmejnih krajih še jako ukoreninjeno, po drugi strani pa naše klerikalno časopisje, katerega dolžnost bi bila, na množico vplivati pomirjevalno ter priznavati, kar država dobrega ukrene, namesto tega pa "Slovenski Gospodar" in "Straža" tekmujeta, kako bi vsako nepriliko v upravi razkričala kot plod državnega nasilstva, korupcije in bogve še česa, posluževoč se pri tem zavijanja resnice in včasih tudi alži. To neprestano hujskanje je krivo, da je toliko naših fantov zadnja tri leta pobegnilo čez mejo, se odtegnilo vojaški službi v naši armadi, tam onkraj pa stopilo v službo tujca, ki jih vzgaja v janičarje proti nam. Dobiček ima torej tujec, škodo pa država, in naši slovenski kmetje, ki so občutno oškodovani vsled pomanjkanja delovnih moči. Slovenski posestnik z 200 orali zemlje nima hlapca, ni ga dobiti, ušel je čez mejo. To je sad protidržavnega hujskanja.

Volitve so minile.

Zopet smo enkrat preživeli vso razburljivost volilnega dne. Visoko so valovili valovi razburjenja in mir je le počasi zavladal. Kako se je od teh dni divje agitacije razlikovala volitev, ki je trajala tri desetletja in pri kateri je bilo izvoljeno Trinerjevo Grenko Vino s prevladajočo večino kot najboljše ameriško zdravilo za želodec. Danes je ves dvom izginil. Lekarnarji in prodajalci zdravil iz vseh delov Združenih držav in Kanade nam pišejo, da vsak odjemalec, ki hoče grenko vino, zahteva Trinerjevo. Ljudje, ki trpé vsled zaprtja, neprebave, slabega teka, glavobola ali splošne utrujenosti, povzročene vsled želodčnih bolezni, zadobé najbolj gotovo in najbolj hitro pomoč, ako pijejo Trinerjevo Grenko Vino. Seznanite se tudi z drugimi izbornimi Trinerjevimi zdravili, kot je Trinerjev Liniment zoper revmatizem, nevralgijo in lumbago. Trinerjev Antiputrin zoper vnetje grla, Trinerjev Mirilec Kašlja, ali sredstvi kot je Trinerjeva Zobna Krema.

(Advertisement)

Peter Zgaga

Na Irskem so čete proste države ustrelile vrhovnega poveljnika de Valerovih ustašev Erskine Childersa.

Sedanja irska vlada smatra de Valero za izdajalca. Z istim naslovom označuje tudi vse njegove pristaše.

Ni še dolgo tega, ko je bil de Valera polbog vsakega Irca.

Predsedoval je provizoričnemu irski vladi in je imel kot tak odločilno besedo.

Njegovi trmi se je vklonila celo Anglija ter dala Ircem polovično prostost.

Pretežna večina irskega naroda se je s to svobodo zadovoljila ter istočasno pritisnila na čelo de Valere pečat izdajalca domovine.

• • •

To nam jasno očituje, da smo tako posamezniki kot narodi le otroci trenutka, odvisni od hipnega razpoloženja in da ni ničesar stalnega v nas.

• • •

Danes je Šušteršič pregnanec, izdajalec in podla duša, kar je tudi v resnici.

Če bi se pa leta 1918 drugače obrnilo, bi bil danes Šušteršič cesarski namestnik v Ljubljani, dočim ki se "izdajalec" Hribar kod po Tirolskem potikal.

In, če bi bilo tedaj narobe, bi preživljal odstavljeni kralj Aleksander svoje mlade dnove na kakem nemškem kolonijalnem otoku, dočim bi ljubljansko slovensko časopisje pisalo o njem ravno take zaničljive članke kot jih je pisalo o odstavljenem Karlu, ko je umiral na Madejri.

• • •

Tržaški Italjani, pijani belega avstrijskega kruha, so sanjali desetletja in desetletja o materi Italiji.

Slednjič jih je ta mati sprejela v svoje okrilje in zasejala travo pred vratmi njihovih štacun.

In ob smrti bodo govorili svojim potomcem: Otroci, ni jih nebes, niti na svetu, niti na nebu, takih, kot smo jih imeli pod Avstrijo.

• • •

Če bi bili ostali Slovenci leta 1918 pri Pijavi, bi prekrstili Piavo v Plavo in Tagliamanto v Talment.

Ker pa niso, je danes naš Triglav označen s spako Tricorno in Opatjemuselu na Krasu se pravi Oppachiasella po laški.

• • •

Pred kratkim je položila španska delegacija velik venec na grob pokojnega predsednika Roosevelta.

Pred dvaindvajsetimi leti bi ga Španci v žlici vode utopili, če bi ga dobili v roke.

• • •

Pretežni del ameriškega naroda obdaja s pljunki bivšega predsednika Wilsona. Stavim pa, da bo par let po njegovi smrti stal njegov kip poleg kipa Lincolna in Washingtona.

• • •

Vzrok vsega tega je, ker ljudje nočejo in ne znajo misliti s svojo lastno pametjo.

Brezpogojno se pokore kapricam onih, katere morajo drago plačati, da mislijo zanje.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Ustanovljena l. 1898 — Inkorporirana l. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.
Predsednik: RUDOLP PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik nezapisanih smrtnin: JOHN MOVERN, 413 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.
Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
ANTON ZBAŠNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIČ, 1234 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor.
VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 538 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotino uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatve naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spričevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zglasi tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko vstanovi z 8 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.

Spomenik kralju Petru v Sarajevu.

Iz vrst delavcev sarajevskega vojnega pirotehničnega oddelka je izšel pokret za postavitev spomenika kralju Petru Osvoboditelju v Sarajevu. Delavci so nabrali iz svoje srede že 9000 dinarjev, spomenik pa izdeluje kipar profesor Bodrožič. Dne 22. oktobra je bil že položen temeljni kamen, a odkritje spomenika se bo vršilo na dovesen način 1. decembra t. l.

Dar invalidom.

Kraljeva dvojica je poklonila invalidskemu udruženju v Beogradu dva avtomobila za prevažanje bolnih invalidov in materijala.

Reforme v pravoslavni cerkvi.

V Sremskih Karlovcih se sestane arhijerejski sabor, vrhovna instanca pravoslavne cerkve. Sabor bo razpravljal o sledečih točkah: Druga ženitev svečenikov, reforma bogoslužja, reduciranje postov, reforma duhovniške obleke in reforma cerkvenega koledarja.

Velike poplave v Banatu.

Banatsko časopišje poroča, da so nastale v pokrajini vsled neprestanega deževnega vremena na večih krajih velike poplave. Škoda je ogromna.

Dvojni roparski umor.

Dne 21. oktobra zvečer se je dogodil v Zagrebu na Ilici štev. 146 strašen zločin. H krojaču Matiji Stipetiću je prišel neki Johann Schrott z Dunaja. Pravil je, da je bil med vožnjo v vlaku okraden in ga prosil za službo. Stipetić ga je v resnici sprejel. Zvečer pa je Schrott ubil dva Stipetićeva pomočnika, se polastil gotovine 17 tisoč kron, oblek za 70,000 K in 4 hranilničnih knjižic, nakar je pobegnil. Pozneje so ga prijeli.

Padanje cen v Zagrebu.

V Zagrebu se opaža v zadnjih dneh splošno padanje cen. Cene kruha so padle od 30 na 22 kron, moka od 32 na 20 kron, sorazmerno tudi vse ostale življenjske potrebščine. Mestni aprovizacijski odbor je določil nove tržne cene.

REPORT OF THE CONDITION

of the

FRANK SAKSER, Private Banker

at the close of business on the 15th day of November, 1922.

RESOURCES

Stock and bond investments, viz:		
Public Securities		$ 7,738.34
Private Securities		3,887.50
Real Estate owned		37,000.00
Mortgages owned		9,500.00
Loans and Discounts and bills purchased not secured by collateral		170.00
Accounts Receivable		88.16
Due from approved reserve depositaries	$8,770.70	
Due from foreign banks and bankers	3,976.10	
Due from trust companies, banks and bankers not included in preceding items:	4,270.15	
		17,016.95
Cash items, viz.: Exchange and checks for next days collections		16.62
Total		$75,417.57

LIABILITIES

Permanent Capital		$ 25,000.00
Surplus		49,037.74
Deposits:		
Funds awaiting refund	595.77	
Extend total deposits		595.77
Other Liabilities, viz:		
Reserves for taxes, expenses, etc.	748.57	
Total		748.57
Accounts Payable		35.49
Total		$75,417.57

Velika Blaznikova

Pratika

(s tremi mlatiči.)

Cena s poštnino ... 20c

25 pratik $3.75
50 pratik 6.50
100 pratik 12.00

Slovenic Publishing Co.
82 Cortlandt Street — New York

Denar govori!

Varčujte in pripravljajte si s tem neodvisnost za Vašo starost.

Vložite Vaše prihranke v domač zavod, kateri Vam nudi neoporekljivo sigurnost in 4% obresti od Vaših vlog.

Vljudno ste vabljeni, da nam zaupate Vaše prihranke in pomnožite število vlagateljev, kateri imajo naložen svoj denar pri nas na

"Special Interest Account"

Uverjeni znate biti, da bodo Vaši dolarji v pravih rokah in boste glede njih sigurnosti lahko mirno spali.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street — New York

Glavno zastopstvo:
JADRANSKE BANKE

IZ DNEVNIKA PREMOGARJA

Spisal Powers Hapgood, član U. M. W.

(Nadaljevanje)

V tem rovu pa so se podgane preveč razmnožile. Nekaj parov, katere so prinesli v rov, ko je bil otvorjen, še je razmnožilo v pravcato armado. Človek ne more iti petdeset korakov po hodniku, ne da bi srečal vsaj eno teh plahih sivih živalic, ki pobegnejo v temo vspričo luči na kapi premogarja. Kadar je naokrog kaj hrane, postanejo naravnost predrzne. Ko sva zavživala z Billom luč v Main C headingu, so podgane neprestano švigale krog naju ter pobirale drobtine. Ko sva se včeraj vračala k izpodkopu, potem ko sva oddala dve strela, da razstreliva nekaj skal na dnu, sva našla sredi tračnic eno teh živali, ki je bila ranjena ter hudo krvavela. Ko sva razstrelila, je prišla podgana mimo in zadel jo je velik kos skale. Bilo nama je žal za njo. Tukaj v temi ceni človek vse oblike življenja.

Naložil sem dve kari za razrahljanim premogom na tleh in tudi nekaj premoga, katerega sem odbil od stene. Ko sem nalagal, sem se zmočil prav do kolen. Mokrota in podgane je nekaj vsakdanjega v življenju premogarja.

Bilo je nekako dve popoldne, ko je bil moj prostor izčiščen. Pobral sem vsled tega svojo posodo in po par minutah pogovora z Billom, sem odšel navzdol po headingu ter proti vspenjači, ki ma je zopet spravila na luč dneva.

Sreda, 17. avgusta.

Danes zjutraj nisem šel v rov, kajti v pretekli noči sem sklenil odpočiti se ter si poiskati novo službo. Uradniki v Revloc so očividno zelo popustljivi glede premogarjev, ki ne pridejo na delo od časa do časa.

Ob osmih in štiri minut je odšel vlak iz Revloca proti Indiana Town in s tem vlakom sem se odpeljal do Vintondale, par postaj naprej od Natny-Glo.

Komaj je poteklo pet minut izza časa, ko sem stopil iz vlaka, ko me je že nekdo poklical od zadaj, ko sem korakal proti rovu in koksovi napravi, ki je last Vinton Colliery Company. Obrnil sem se ter zagledal mladega človeka v jahalnih hlačah ter sivi suknji. Revolver mu je molil iz žepa in na glavi je nosil čepico. Ko je prišel bližje, sem zapazil, da ima na svoji čepici neke vrste znak in videl sem začetni črki: C & I. Pozneje sem izvedel, da pomenja to "Coal and Iron".

"Ali mi hočete povedati, kakšne opravke imate v tem kraju?" je vprašal, ko je stopil par korakov predme.

"Iščem dela," sem odgovoril.

"Kaj ste vi, premogar?"

"Da, iščem službe."

"Odkod prihajate?"

"Tam od Indiane."

"Kompanijski urad je ravno onstran tračnic, v bližini koksovih peči," je rekel policist, se obrnil ter odšel v drugo smer.

Bil sem nekoliko presenečen ter pričel ugibati, kakšne vrste policist mora biti ta človek. Njegova uniforma je bila iste barve kot je državnih policistov ali orožnikov, a drugačnega kroja, in tudi insignije niso bile iste.

Iz tega sem sklepal, da mora biti to policist, katerega plačujejo premogarski delodajalci v Vintondale. Pozneje sem izvedel, da je moja domneva pravilna.

Tukaj v Vintondale so naprave precej velike. Obstajajo namreč iz cele vrste koksovih peči, kojih večina je bruhala v zrak rdeče plamene, ko sem se jim približal. V nadaljnem imajo tukaj dva rova ter veliko število poslopij. Rovskega formana ni bilo na licu mesta, ko sem prišel v urad, a povedali so mi, da bo prišel krog enajstih.

Ko sem čakal formana, sem odšel navzgor do rova štv. ž, da si ogledam okolico. Na majhni platformi v bližini rova sem zapazil človeka, ki je sedel tam ter počival. Približal sem se mu ter ga ogovoril. Prišel je iz Plattona ter iskal dela prav tako kot jaz. Rekel mi je, da mu je ravnokar povedal forman pri rovu št. 2, da so vsa mesta zasedena. Vprašal sem ga, če je tudi njega kaj izpraševal policist.

"Ne, dosedaj me še ni videl," je odvrnil mladi mož. Čul sem govoriti o njem ter se mu izognil. Če vas zapazi, se vam bo obesil na pete ter vas zasledoval, dokler ne boste zapustili kraja. Prenočil sem v šoli in če bi on vedel za to, bi pač prenočil v ječi."

Ko sem se vrnil v urad krog polenajstih, je bil forman tam in rekli so mi, da me bodo vzeli na delo, če morem najti stanovanje. Le par minut sem potreboval, da najdem izvrstno stanovanje s sobo, v kateri naj bi stanoval popolnoma sam, za petdeset dolarjev na mesec. Takoj nato sem se vrnil v urad.

Ko sem zopet zagledal bosa, se je pripetila izvanredna stvar, ki mi bo za vedno ostala v spominu v bodočnosti, kadarkoli bom zopet iskal prostora v kakem rovu. Ko je zapisoval forman par mojih odgovorov na vprašanja, ki mi jih je stavil, sem domneval, da bi ne bilo nič napačnega, če bi ga vprašal, kakšni so delavni pogoji.

"Koliko plačujete tukaj?" sem vprašal.

"Dva in sedemdeset centov za tono."

"Ali plačate kaj za mrtvo delo?"

Kakorhitro sem stavil to vprašanje, je položil bos sviněnik na mizo ter rekel:

"Mislim, da ne potrebujete tako nujno dela, da bi ga iskali tod. Lahko odidete."

"Meni se dozdeva, da ni nič napačnega, če vas vprašam, kakšni so delavni pogoji," sem protestiral. "Nisem rekel, da nočem delati, če ne plačate za mrtvo delo. Hotel sem le vedeti, kakšna je politika te kompanije in kaj smem pričakovati."

"Nobene razlike ni v tem," je odvrnil forman. "Morali bi čakati toliko časa, da bi videli svoj prostor, pričeli delati, nakar bi se lahko informirali. Vi ne potrebujete dela. Lahko greste."

Ostal je trdovraten kljub vsem mojim pripombam, da je nekaj neobičajnega odpuščati človeka, katerega je ravnokar vzel v službo. Vsled tega sem odšel na železniško postajo, da čakam na vlak, ki je moral priti v par minutah. Zelo sem bil razočaran, ker sem izgubil to službo, a akcija formana, ki me je spodil, ker sem hotel izvedeti za delavne pogoje, je bila že samaposebi zanimiva informacija glede neunijskih majn. Tukaj so očividno skrčili plače, kajti 72 centov za tono je celih 23 centov manj kot pa znaša cena v unijskih rovih in tudi v neunijskem rovu, v katerem sem delal sedaj, v Revloču. Revloc še vedno plačuje lestvico, katero je uveljavila unija.

Ko sem čakal na postaji, sem začel pogovor z dvema možkima, ki sta tudi čakala na vlak. Bila sta Ogra, ki pa sta dobro angleški govorila ter skušala zainteresirati Ogre v Vintondalu za neki kolonizacijski načrt v bližini Clevelanda.

"Ali je tudi vama policist stavil vsakovrstna vprašanja?" sem ju vprašal.

"To ti rečem," je odvrnil eden njih. "Prišel je k nama danes zjutraj. 'Kaj prodajata?' je rekel. Povedala sva mu, a on ni niti vedel, kaj je kolonizacija. 'Tukaj ne morete prodajati kolonizacije,' je rekel policist, potem ko sva mu povedala, kaj delava. Potem pojdeva proč, sem mu rekel. 'Ne moreta oditi,' je rekel policist. 'Videti morata superintendenta, predno moreta odpotovati.' Policist naju je odvedel v velik urad ter v sobo superintendenta. Supru sva morala pojasniti, kaj delava. 'Tukaj ne moreta prodajati svojih načrtov,' je rekel super. 'Kompanija je lastnica kraja in vidva se morata izgubiti. Odšla bosta z naslednjim vlakom'.

"Raditega sva tukaj," je zaključil Oger, "ter čakava na prvi vlak, da naju odvede iz tega prokletega gnezda."

Ravno ko je pridrdral vlak na postajo, je prihajal policist na črnem konju. Ostal v sedlu ter opazoval ljudi, ki so stopali v vlak ali pa iz njega. Zelo sem dvomil, če ima ta kompanijski policist pravico poditi ljudi iz mesta na ta način ali jih izpraševati glede njih posla, in ta svoj dvom sem omenil tudi obema Ogroma.

"Ima pravico, ima," je odvrnil eden njiju. "Kompanija ga plača, da straži mesto zanjo in kompanija zadrži lahko izven naselbine vsakega človeka kot zadržite lahko človeka iz svoje hiše. Kompanija je lastnica mesta ter lahko stori kar se ji zljubi."

(Nadaljevanje v torek.)

STRAHOTE VOJNE

DOLI Z OROŽJEM

Slavno pisateljsko delo.

Cena 50 centov.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street — New York

Upanje.

(Konec.)

Kako bo tedaj vse zacvetelo in zavonjalo okolo njegovega doma! Kar gleda tu hiš in sreče in blaginje — vse je ničevo, neznatno, izginjanjoče v primeri s tem, kar ga čaka, ko se vrne na dom. Vse to tuje bogastvo je kot luč njegove svetilnice, ki zamre nje ponižni plamenček, ko ga izpije velika solnčna plamenica.

Kadar koplje globoko v zemlji, mu ni nič žal trenutka, ki mu je dal misel, da naj gre z doma.

Ostaviti dom — ali veste, kako je to hudo?

Toda te boli ni več! Objele so ga domače, ljubljene roke, in v istem trenutku je umrla vsa bol!

* * *

Težko praznoto, ki je zavladala v Logarjevi hiši po gospodarjevem odhodu, je polagoma začelo nameščati prijetno pričakovanje. To pričakovanje je prihajalo čimdalje slaje in nestrpnejše.

"Pride, zopet pride!"

Tako je odmevalo od vseh strani.

Vsako pomlad so mislili, da pride. In ker ga ni bilo, so zopet mislili, da pride prihodnje leto. Tako je raslo pričakovanje boljinbolj. Končno mora vendarle priti, zakaj vse je že pripravljeno za njegov prihod, za njegov sprejem.

Tako lepo so rože zacvetale ob hiši, in slavci so prepevali ponoči. Lastovice so priletele in se ugnezdile prav pod žlebom. Tudi v hlevu so pripele gnezda. Ob samega cvetja se je sklanjalo drevje: vse naokolo je vonjalo tako prijetno in bogato.

'Pride, zdaj pride!"

Stara mati se je pomladila. Vsa je bila čvrsta in vesela. Helena je gledala s hrepenečimi očmi v daljavo, tja po beli, dolgi cesti, da pride on — Pavel.

Pavlek je že vedel mnogo o Ameriki. Kako je velika in koliko prebivalcev ima. Kako imenujejo to in ono mesto. Tudi tisti kraj je znal poiskati na zemljevidu, kjer dela njegov oče in kjer se sedaj pripravlja, da idide domov k svojcem.

Pavlek je hodil že dolgo let v domačo šolo in znal je lepe in čudovite stvari. Zato je komaj pričakoval očeta, da mu pove, kako je vedno mislil nanj, kako je bil vedno ves pri njem.

* * *

Pavel Logar se je bil popolnoma odločil, da pride tiste pomladi domov. Ko posiplje sneg belega cvetja veje okolo njegovega doma, takrat pride po cesti. Do mesta se pripelje z železnico, tamkaj naj ga pričakujejo žena in mati in sin. Potem pojdejo. Iz dalje se mu že bleči jabolko na domačem zvoniku, pozlačeno z žarki večernega solnca. Lepo jabolko na domačem zvoniku in križ vrhu njega! In ko se začne beliti domače zidovje izmed zelenih vej, takrat zapoje večerni zvon, lepo in milo, njemu — tujemu domačinu v pozdrav. Kako le je ta glas! Kakor bi pelo človeško srce. Objema ga glas domačega zvona sladko in toplo, da mu stopajo solze v oči, si veseli potniki umolknejo. Glave se jim sklonijo, in duše se jim dvignejo. Glas domačega zvona se razliva daleč naokrog. Kot presrčen objem mu bolje k srcu. Zavriskal bi in zapel. A trenutek njegovega prihoda je tako slovesen, da mu ni do vriskanja in petja. Oko mu skrivoma pogleda okrog. Ob njem so vsi trije, ki jih ljubi. Ona — žena; kako ji je lice veselo in oko ponosno sevajoče! Ona — mati: opira se ob palico, smehlja se, mlada je zopet. Hitro se ji gibljejo ustna. Zdajinzdaj iztegne roke, da se dotakne njega, sina. On — Pavlek: čvrst, krepak, izrezan iz zdravega debla, zastaven, vesel dečko! Prav kakor je bil on, oče.

Tako gredo.

Ptice vztrepljejo vzpota. Pol glas zvona, pol hoja veselih potnikov sta jih vzdramila, in sedaj počivrgljavajo tiho in radostno pozdravo pesem njemu, ki se vrača.

Zvon umolkne. Zadnji odmev valovi pod sinjim nebom. Tja do oblakov kipi, da zatrepeče večernica v prijaznih žarkih.

In pridejo do doma. Ob meji, ob domači travi si obriše prašne črevlje, potem stopi dalje. En korak, dva koraka... Ključ zasuče v vratih... Odpahnejo se... Prestopi prag... Doma je, na svojem... Srce se mu hoče raztopiti... Upognejo se mu kolena... Pade nanje, srečen, solznih oči... Vse tiho j eokolo njega... Čuti je samo solzno vzdihanje, in iz sobe prihajajo udarci stare, začrnele ure. Bije osem zvečer... Bije, bije in odbije... Dospela je ura njegovega prihoda! Svoj do mima zopet, najlepše, kar ima človek.

* * *

Razmere pa so hotele, da je moral čakati poletja. Med ljudmi je imel nekaj izposojenega denarja. In moral je čakati, da mu ga vrnejo. Potem je moral opraviti še to in ono, preden je spravil vse svoje stvari v red. Pa kaj to de! Kamor so šla leta, naj gre še nekaj mesecev. Prebije tudi to!

Vendar! Samo še teden dni, potem se dvigne na pot. Z mislimi ni bil več pri svojem opravilu, tam pod zemljo. Kje je bil že njegov duh, ko je šel poslednjikrat v rov, da se poslovi od temnih prostorov, kjer so mu zoreli žulji in kjer je kopal iz bogatih zemeljskih zakladov blaginjo svojih in svojcev bodočih dni!

Kakor grob so ti zemeljski rovi: tesni, dušeči. Strašna mora biti smrt v njih. Nikogar ni poleg umirajočega trpina. Zemlja ga zasuje. Upira se z vsemi silami, da bi vrgel s veboj silno pezo. A upira se le pol trenutka, silno nezmerno kratek hip. Potem se zlomi vsa njegova moč. Živega zasuje grob; stare ga, da mu ostekleni oko in ugasne...

Nekaj je silno zahreščalo nad Pavlom Logarjem. V tistem hipu ga je obšla strahovita misel. Ozrl se je. Dve lučci sta zagoreli za njim: "Pridi, pridi!"

Hotel je bežati.

Kamenje ga je zasulo. Začutil je, kako je nekaj počilo v njem. Potem ni čutil ničesar več: umrl je...

IV.

Vsa priroda je zopet dihala v veselem prerojenju. Kakor da ni solze pod solncem in trpljenja v človeškem sreu, tako je bilo vse pod milim nebom srečno in radostno. Pomlad je dospela z radodarnimi rokami. Kamor je dahnila, povsod je vse zakipelo na dan v svežem, vonjivem cvetju.

Stara Logarica je odprla okna naiztežaj. V tistem hipu se je vrglo v sobo, po bolničini postelji snopje toplih solnčnih žarkov, da se je vse zaiskrilo v zlatem prahu. Zaveli so v sobo sladki, vabljivi vonji, da so se bolnici dvignile prsi in da ji je rdečica podplula lica.

Helena je iztegnila roke in jih zopet sklenila. Obrnila se je tja, odkoder je dihala v sobo pomlad.

"Mati, naj grem tja, na solnce, med rože!"

Starka jo je dvignila pokonci in jo odvedla venkaj pred hišo, na solnce, med rože.

Počasna je bila Heleni stopinja; samo ubogo dete, od dolge bolezni vse izmučeno, se opira tako ob ljubo, edino mater: sladko breme v najvarnejšem zavetju!...

Pod drevo je sedla, na klop pod mlado jablano. Po njenih vejah je šumelo cvetje in se odpiralo in dihalo iz sebe sladko vonjavo.

Globoko so sople Heleni prsi. Vase so hotele vsrkati vso to čudovito mladost in lepoto, same hrepeneče po zdravilu, ki naj mladost in lepoto vrne tudi njim!

Helena je začutila žejo. In ko je pila, je bila še vedno žejna. Žejna je bila notri, v duši. Tamkaj ji je vse umrlo, vse je bilo tiho in žalostno. Grob.

Sedaj pa ji je nekoliko odleglo.

Zapihljala je sapa. Poslali so jo oblaki, tik pod nebom seslajoči, in začutila je hlad na vročem čelu. Zazibalo se je vse cvetje, ki je razkošno vonjalo okolo nje in nad njo. Jablana se je pripognila, sklonila veje in jih zopet izproila kvišku.

Stara mati, vsa zgubana in trudna in žalostna, je poravnala Heleni blazino in ji položila koščeno roko okolo vratu.

Šumelo je cvetje okrog. Sapa je utrgala na veji jabolčni cvet. Padel je Heleni v roke. Zdrznila se je kakor v sanjah in dvignila cvet k licu.

Starka se je nagnila k Heleni in ji zašepetala:

"Glej, tako se združiš z njim!"

Heleni so omahnile roke. Glavo je naslonila na mater. Oči so ji zahrepenele gor, odkoder prihaja solnce.

Čemu samomor?

Neki francoski statistik je preiskal 7000 samomorilskih slučajev. Zakaj, čemu so se sami umorili? Kakor povsod, je tudi na Francoskem največ samomorov zaradi bede. Med 7000 je bilo 905 moških in 511 žensk, ki so se usmrtili iz bednosti: 728 mož in 524 žensk zaradi sporov v obitelji, 322 mož in 233 žensk zaradi nenadne izgube imetka, 300 slučajev zaradi nesrečne igre (razdeljeni enako na oba spola), 283 mož in 208 žensk zaradi alkohola, 157 žensk in 97 mož zaradi nesrečne ljubezni in 410 žensk ter 122 mož zaradi užaljene časti in ponosa, a statistika kaže, da je ženska močnejša v prenašanju bede, da pa je občutljivejša za čast in ponos. Moški so naglejši v obupu in občutljivejši za usodne udarce; dasi je mož krepkejši po telesu, odločnejši v energiji in volji, je vendar slabotnejši nego ženska v nesreči, obupu in tudi v zvestobi omahljivejši. Zato je ženska boljša tolažnica nego moški ter odpornejša proti telesnim in duševnim bolestim, dasi je nežnejša in šibkejša.

Čudno je, da statistik ne navaja, koliko je slučajeva radi neozdravljivih bolezni in zaradi nerazsodnosti. Zato ta statistika ni točna ali je pa nejasna. Čemu se more ljudje sami? Da bi ušli bolesti, žalosti, obupa. A kdo ve, kaj ga čaka po smrti? Kdo ve, da je tam bolje nego tu? Kdo ve, da je tam res svet, poln miru, dobrote in lepote? brez bolesti in žalosti, brez skrbi in boja? Kdo ve, če ni najslabše življenje bolje nego najlepša smrt? Ne vemo, a vsi upamo, da bo po smrti še lepše — najtrdneje pa upajo samomorilci. Vsaj to upanje imajo, da ni tam ničesar več, da je po smrti konec vsega, da izginejo v popoln nič.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

KAŠELJ

je vendar neprijeten znak in se ga ne sme zanemarjati. Uživajte

SEVERA'S COUGH BALSAM,

kateri olajša kašelj te odvrni mnogo trpljenja. Je ravno tak dober za odrasle kakor za otroke.

Cena 25 in 50 centov.

Vprašajte po lekarnah.

SEVERA'S COLD AND GRIP TABLETS

zoper prehlad, gripo in za odpomoč pri glavoboli vsled prehlada

Cena 30 centov.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

DAR KROMARJEVI DRUŽINI.

Črnomeljskemu Sokolu je bilo poslanih 2220 kron s posredovanjem tvrdke Frank Sakser State Bank. Denar, ki ga je nabrala Mrs. L. Baborich v Loraine, Ohio, je namenjen nesrečni Kromarjevi družini.

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja ALOJZIJA BREBAR podomače Maljevčev iz Trepčan pri Ilirski Bistrici. Kdor ve za njegov naslov, ga prosim, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. — Anton Rolih, Box 32, R. D. 4, Smethport, Pa.
(25-27—11)

POZOR. PEVOVODJI!

Slovensko pevsko društvo Zvon v Forest City, Pa., išče pevovodjo. Katerega veseli, naj se oglasi za vsa pojasnila na tajnika: A. Kužnik, Box 500, Forest City, Pa.
(25-28—11)

Jejte in shujšajte

To je stara fraza, obrnjena narobe, toda moderne metode za odpravo maščobe so omogočile ta izrek.

Če ste preveč debeli ter se nočete telesno vežbati; če radi jeste, pa kljub temu hočete shujšati za par funtov, storite to: pojdite k svojemu lekarnarju (all pa pišite na Marmola Company, 4612 Woodward Ave., Detroit, Mich.) ter mu dajte (ali pošljite) en dolar. Za to zmerno svoto vam bo lekarnar pokazal pot, da se izpolne vaša želja po lepi sloki, suhi postavi. Dal vam bo zavoj Marmola Predpisanih Tablet (Marmola Prescription Tablets) sestavljenih po Marmola Predpisu. Eno morate vzeti po vsaki jedi in pred počitkom, da boste pričeli izgubljati maščobo stalno in lahko. Potem se zdravite do zaželjive teže. Marmola Predpisne Tablete (Marmola Prescription Tablets so neškodljive ter dobre za splošno zdravje. Ni vam treba stradanja in vežbanja. Jejte kar se vam ljubi, vežbajo naj se atleti, toda vzemite malo tableto s zaupanjem. Brez dvoma bo preobilo meso hitro izginilo, vi boste pa ostali svoj naraven. Jaz, lepo pokrit s trdim mesam in sloki mišicami.

RAZPRODAJA V FOREST CITY, PENNA.

Imam veliko zalogo klobukov za ženske, dekleta in otroke za pod polovično ceno.

Preje od $3. do $14. — sedaj od $1. do $5.

PRIDITE IN SE PREPRIČAJTE SAMI.

Tudi imam več stvari za Miklavža za vsako ceno.

Za obilen posel se priporočam

Mrs. A. ZIGON, 809 Delaware Street

3674 IZTISOV

je bilo prodanih z današnjem dnem.

Zavedajoč se izborne kakovosti izbrane vsebine Slovenskega-Amerikanskega Koledarja smo letos tiskali 2000 iztisov več kot prejšnje leto.

K bogati vsebini koledarja so prispevali: A. J. Terbovec, dr. Grahek, M. Pogorelc, F. Oklašen in drugi.

Večji in boljši koledar za isto ceno kot lansko leto.

Cena za Ameriko in Jugoslavijo

40c

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt Street New York

KAPITAN BLOOD

NJEGOVA ODISEJA.

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

57 (Nadaljevanje.)

Miss Bishop je bila mlada ženska in dama. V krajih, kamor je usoda sedaj zanesla lorda Juliana, je bil to zadostno redek pojavil, da je vzbudil pozornost. On s svoje strani je nosil krog sebe ozračje velikega sveta, v katerem je dosedaj vedno živel. To je bil svet, ki je pomenjal za Arabello le ime, kajti večino svojega življenja je preživela v Antilih. Vsled tega ni prav nič čudno, da sta se dodobra seznanila in spoprijateljila še predno je odjadrala Royal Mary iz St. Nicholasa.

Vsak je lahko povedal drugemu dosti stvari, glede katerih si je želel ta drugi informacij. Lord Julian je lahko razgreval njeno domišlijo s povestmi o angleškem dvoru in v teh povestih je nadel samemu sebi vedno junaško ali pa vsaj odlično ulogo. Ona pa je lahko obogatila njegovega duha z infomacijami glede tega novega sveta, v katerega ga je zanesla usoda.

Kmalu sta bila dobra prijatelja in njegovo lordstvo je pričelo popravljati prve utise glede nje ter občutiti očarljivost tega prostega, odkritega tovarištva, vsled katerega je postopala z vsakim človekom kot s svojim bratom. Če pomislimo, kako zelo se je njegov duh pečal s poverjeno mu nalogo, ni prav nič čudnega, da je nanesel pogovor tudi na kapitana Blooda. Pojavila se je namreč okoliščina, ki je dirketno dovedla do tega.

— Radoveden sem, — je rekel, ko sta se izprehajala po zadnjem krovu, — če ste kedaj videli tega Blooda, ki je bil nekoč na plantažah vašega strica kot suženj.

Miss Bishop se je ustavila. Naslonila se ja na jarbol ter zrla ne umikajočo se deželo. Poteklo je precej časa predno je odgovorila z mirnim, krepkim glasom:

— Pogosto sem ga videla. Zelo dobro sem ga poznala.

— Ali je res? — Lorda Juliana je za trenutek zapustila hladnost, v katero se je tako rad zavijal kot v plašč. Bil je star nekako osem in dvajset let, srednje postave, a izgledal je dosti višji, ker je bil izvanredno suh. Imel je bledo, prijetno lice, svetlo-modre oči, ki so dajale njegovemu obrazu neki sanjavi izraz, neke vrste melanholično zamišljenost. Te oči pa so bile kljub temu zelo pozorne, čeprav niso ob tej priliki opazile majhne izpremembe v barvi na licu Miss Bishop, katero je povzročilo njegovo vprašanje.

— Tako, tako, — je rekel ter stopil k njej. — In kakšne vrste človek se vam je zdel?

— V onih dneh sem ga cenila kot nesrečnega kavalirja.

— Vi ste poznala njegovo povest?

— Povedal mi jo je sam. Raditega sem ga tudi cenila, radi hladne srčnosti, s katero je prenašal svojo nesrečo. Če pomislimo, kaj je storil od tedaj naprej, dvomim skoro, da je bilo to, kar mi je pripovedoval, resnično.

— Če mislite krivice katere je moral trpeti iz rok kraljeve komisije, ki je sodila ustaše Monmoutha, je le malo dvoma, da je njegova povest resnična. Nikdar ni bil z Monmouthom, to je gotova stvar. Bil je spoznan krivim na temelju klavzule postave, za katero brez dvoma ni vedel, ko je storil čin, katerega so sodniki razlagali kot veleizdajo. Seveda, sedaj se je osvetil, na svoj posebni način.

— To, — je rekla ona s tihim glasom, — je ona neodpustna stvar. On je uničil samega sebe ter zasluži uničenje.

— Uničil samega sebe? — Lord Julian se je zasmejal. — Ne bodite tako gotova o tem. Čul sem, da je zabogatel. Glasi se, da je izpremenil svoj španski plen v francosko zlato, ki je sedaj naloženo zanj v Franciji. Njegov bodoči tast, M. D'Ogeron, je gledal na to.

— Njegov bodoči tast? — je vzkliknila ona ter se ozrla nanj s široko odprtimi očmi ter napol odprtimi ustnicami. Nato pa je dostavila: — M. D'Ogeron? Governer Tortuge?

— Ravno ta. — Vidite, dečko je dobro zavarovan. To so novice, ki sem jih zbral v St. Nicholas. Nisem še gotov, če naj jih pozdravim z veseljem, kajti ne vem, če mi bodo olajšale nalogo, s katero me je poslal semkaj moj sorodnik, lord Sunderland. Take pa so te novice. Ali jih niste čula?

Ona je zmajala z glavo ter ni ničesar odgovorila. Obrnila je vstran svoj obraz in njene oči so zrle strmo navzdol na valovje. Trenutek pozneje pa je pričela govoriti, in njen glas je bil miren.

— Gotovo, če bi bilo to resnično, bi tudi pomenjalo konec piratstva. Če bi on . . . ljubil kako žensko ter se zaročil žnjo, bi vspričo bogastev, ki jih ima, kot pravite, gotovo opustil to obupno življenje ter . . .

— Tako sem mislil tudi jaz, — jo je prekinil lord Julian, — dokler nisem dobil pojasnila. D'Ogeron je skrajno skopuški zase in za svojega otroka. Kar se tiče deklice, so mi pravili, da je divja stvarica, prav primerna družica za človeka kot je Blood. Skoro bi se čudil, da se ni že poročil z njo ter jo vzel s seboj na roparske pohode. To bi bil nov doživljaj zanjo. Čudim se tudi potrpežljivosti Blooda. Ubil je namreč človeka, da jo pridobi zase.

— Ubil človeka, da jo pridobi zase, pravite? — Precej groze je bilo sedaj v njenem glasu.

— Da, nekega francoskega razbojnika, po imenu Levasseurja. Bil je ljubimec deklice ter tovariš Blooda na nekem roparskem pohodu. Blood si je zaželel deklice ter ubil Levasseurja, da spravi s poti tekmeca. Ha, to je precej umazana povest. Seveda, v teh delih sveta imajo ljudje svoje lastne pojme o morali.

Ona je tedaj obrnila proti njemu svoje polno lice. Bila je bleda prav do ustnic in njene oči so žarele, ko je prekinila njegova opravičenja v prilog Blooda.

— Res jih morajo imeti, če so mu ostali tovariši dovolili, da živi še naprej.

— Povedali so mi, da se je završila stvar v poštenem boju.

— Kdo vam je povedal to?

— Neki človek, po imenu Cahusac, katerega sem našel v beznici ob vodni fronti v St. Nicholas. Bil je Levasseurjev poročnik ter navzoč na otoku, kjer se je stvar završila in ko je bil Levasseur ubit.

— In deklica? Ali je rekel, da je bila tudi deklica navzoča?

— Da, bila je priča boja. Blood jo je odvedel s seboj, ko se je iznebil svojega tovariša-pirata.

— In možje mrtvega so to dovolili? — Julian je opazil, da ne vrjame popolnoma. — Jaz ne verujem v to povest. Nočem vrjeti.

(Dalje prihodnjič.)

Jugoslavia irredenta.

Nova nasilja fašistov; 4 težko, 12 lahko ranjenih.

Iz Pulja se poroča: V nedeljo 22. oktobra bi se moral vršiti v Pulju občni zbor "Posujilnice u Puli". Ker je bil sestanek strogo gospodarskega značaja, ga je oblast dovolila in tudi obljubila, da se bo mogel vršiti neovirano. Ko pa so bili zbrani že večinoma vsi odborniki, je na ulici nenadoma nastal velik hrup, nakar je okoli 50 fašistov, oboroženih z gorjačami in žilavkami, vdrlo v poslopje. Del fašistov je zasedel vežo in stopnice, drugi pa so odšli v dvorano in navalili takoj na navzoče odbornike. Pod udarci se je zgrudilo kmalu več odbornikov v nezavest, ostale pa so fšisti vrgli iz dvorane, nakar so jih na ulici še pretepli z žilavkami in gorjačami. Težko ranjeni so bili: Mihovilović, Klekić, Rosanda in Crljenica, lahko ranjenih pa je bilo 12 odbornikov, med njimi tudi dr. Kajin. Med prepevanjem fašistovske himne so se fašisti nato vrnili v svoj sedež. Policija je, kakor običajno, prispela seveda šele potem, ko so nasilniki opravili svoje delo. Težko ranjene žrtve fašistovskega nasilja so prepeljali v bolnišnico.

Popravljanje tržaške luke.

Iz Trsta poročajo: Medministerijalna komisija za proučevanje ukrepov glede zboljšanja prometa v tržaški luki je končala svoje delo. Njeni predlogi so bili sprejeti in je zastopnik finančnega ministrstva obljubil čimprejšnje izplačilo nadaljnih za boljšanje luke in naprav potrebnih svot.

Lačna trojica.

Nekega dne, ko je odzvonilo poldne, so stopili v obljudeno gostilno "All'Isoletta" v Trstu trije prav čedno oblečeni "gospodje". Sedli so za pogrnjeno mizo pri vhodu, poklicali k sebi natakarja ter mu naročili, naj jim postreže s prvovrstnim kosilom ter s tremi steklenicami penečega se refoška. Kmalu jim je znosil natakar ves ta božji blagoslov na mizo. Ko so spravili jedačo in pijačo pod svojo streho, so še nekcliko posedeli, potem pa je eden izmed njih vstal in odšel, seveda ne da bi plačal. Kmalu za njim je odšel na isti način še drugi. Natakarji so seveda zapazili to gibanje, in ko je hotel še tretji posnemati vzgled svojih dveh tovarišev, so ga pa prijeli ter izročili policiji, in to iz tega razloga, ker ni imel revež, da bi s čim plačal kosilo. Končal je v zaporu. Bil je 22 let star italjanski mladenič, brez stalnega bivališča. Imeni svojih tovarišev ni hotel izdati.

Mi smo mi!

Iz Goriee poročajo: Eno je čisto gotovo: precej pretepaškega duha je v nas, to si moramo priznati. In sram nas je lahko, da se med nami zgodé slučaji, ko kar na eno samo nedeljo več ljudem puščajo kri. Žganje in pomanjkanje izobrazbe, posebno po naših hribih. Tako se poroča žalosten slučaj, da so se fantje stepli v Batah (Banjšice). Pri tem je dobil 26letni Fabijan Leopold 22 cm dolgo rano v desno stegno. Klanjšek Lojze, 22 let star, tudi iz Bat, je dobil težko rano z nožem v desno stran dolenjega dela trebuha, da so mu črева izstopila. Ta se nahaja v zelo nevarnem stanju. 19letni Žbona Lojze je tudi dobil dva zabodljaja z nožem.

Bolgar, ki ne more pozabiti Trsta.

Dimitrij Daloskov, mož, ki šteje svojih 42 let, ne more pozabiti Trsta. Pred nedolgim časom je bil namreč radi nekega greha ekspediran v svoj rojstni kraj v Bolgarijo. Tam pa se mu je začelo tožiti po Trstu in zato je prilezel nazaj. O njegovem prihodu pa so izvedeli policisti, ki so ga aretirali ter ga izročili svojim predstojnikom. Ti so ga zopet ekspedirali v Bolgarijo s posebnim spremstvom.

Tatvina parniku.

Delavec Gabrijel Pintarčič, stanujoč v ljudskem prenočišču v Trstu, je "obiskal" na parniku "Salvore" kabino natakarja Romana Bonifacia. Da bi imel spominček na "obisk", je spravil skupaj dva para hlač, par brisalk in serviet ter odšel z ukradenim blagom pod pazduho — naravnost v roke nekega pomorščaka. Ta ga je izročil policiji, ki je ukrenila, da je šel možakar v zapor. Blago je bilo seveda vrnjeno lastniku.

Sreča v nesreči.

Silvijon Mihelič, star 15 mesecev, stanujoč v Rojanu, je padel med igranjem z balkona, ki je visok kake štiri metre. K sreči ni dobil težkih poškodb. Prvo pomoč je dobil na rešilni postaji.

Fašistovski prevrat in občine.

Po Italiji so bili v zadnjih dneh razpuščeni mnogi občinski odbori. Nekateri so tudi sami odstopili. V prvih dneh, ko so bili večji dogodki v ospredju, se je prešlo čez ta pojav, pričakovali so se še hujši dogodki, na vsak način pa se je prešlo v prvi razburjenosti čez dogodke druge ali tretje vrste, vse je imelo oči vprte v Rim. Po razpustu občin so igrala skoraj povsod prvo ulogo lokalna politična navskrižja, marsikje tudi morebiti osebne mržnje. Tudi nekateri občinski odbori v naši krajini — piše "Edinost" — so dobili v zadnjih dneh od fašistovskih lokalnih organizacij odredbo, da so razpuščeni. Pridržali smo došla nam poročila, pričakujoč razvoja dogodkov. Iz vseh poročil izhaja to, da so bili ti "razpusti" protizakoniti in samovoljni in da so se občinski odbori vdali dotičnim ukazom le pod vplivom momenta in dobro zavedajoči se nezakonitosti tega, kar se je od njih zahtevalo. Tako so bili razpuščeni občinski odbori v Sežani, v Postojni, v Postojni, v Klancu, v Lokvi in drugod. Povsod so nastopili kot "razpuščevalci" lokalni fašisti ali pa ljudje, ki so se izdajali za fašiste. Umevno je, da se je našega ljudstva, ki ima končno za seboj dobo komisarjev, polastil strah in skrb za usodo večinoma zadolženih Zatorej bo naša javnost gotovo z zadoščenjem sprejela vest, ki jo prinaša uradna agencija "Stefani", namreč: "Ministrski predsednik je ukazal prefektom z naredbo, ki ima veljavnost od 1. novembra naprej, da ne sprejmejo oziroma ne izvršijo odstopov, ki so bili ali so vsiljeni občinskim odborom." Upajmo, da bo tržaška prefektura oziroma deželni odbori sledili vzgledu energičnega ministrskega predsednika in hitro izdali tisti kratki dekret, ki je potreben, da se razpuščeni občinski odbori vzpostavijo.

Prihod novega sežanskega civilnega komisarja.

Dne 2. novembra je prišel v Sežano novi okrajni civilni komisar dr. Avian ter prevzel urade in posle. Dr. Avian je po rodu Furlan iz Krmina ter je služboval do sedaj v Gradiški. Kraško ljudstvo je sprejelo imenovanje dr. Aviana s simpatijo, ker od njega kot domačina pričakuje, da bo bolje razumeval potrebe okraja, nego se je to godilo do sedaj.

Napad — Maščevanje?

Josip Poropat in Armando Martinčič, oba stanujoča pri Sv. Mariji Magdaleni, sta jih dobila, ko sta šla po ulici in po hrbtu. Oba sta izjavila na "zelenem križu", kjer sta dobila prvo pomoč, da domnevata, da je bil njun napadalec neki delavec, ki je bil svoj čas uslužben pri isti tvrdki, kjer sta še sedaj uslužbena napadenca. Če je ta domneva upravičena, sta bila napadena iz maščevanja.

Aretiran razpečevalec ponarejenega denarja.

V svojem stanovanju v Trstu je bil aretiran Herman German, star 26 let, ki je razpečaval ponarejene 500lirske bankovce.

Vlom v blagajno na kolodvoru.

Neznani tatovi so vdrli ponoči v urade na kolodvoru v Bujah, kjer so prevrtali veliko železno blagajno ter vzeli iz nje lepo svoto 100 tisoč lir. Kot osumljenec je bil aretiran neki železničar.

Družinska vojska; mož oborožen z revolverjem, žena pa z nožem.

Kojak Ivan G. v Trstu se je spri s svojo ženo. Nato je šel od doma ter jo zavil v gostilno, odkoder se je vrnil čez par ur domov, in sicer močno vinjen. Ko ga je zagledala žena, se je oborožila z nožem ter mu grozila. Tudi on je potegnil s svoje strani iz žepa samokres ter prisilil ženo, da je zapustila stanovanje. Vse skupaj se je seveda odigravalo s peklenskim šundrom in zato ni čuda, če so bili kmalu vsi stanovalci na nogah. Eden izmed njih je celó mislil, da se je Ivanu zmešala pamet, zato je tudi v tem prepričanju telefoniral na "zeleni križ". Bolniški strežniki so sicer prišli na lice mesta, toda z možem niso ničesar ukrenili, ker taki slučaji ne spadajo v njihov delokrog.

Za beograjsko medicinsko fakulteto.

Ministrstvo za narodno zdravje je sklenilo, da odstopi 10 lesenih hiš beograjski medicinski fakulteti za osnovanje začasnih institutov in klinike. Hiše dobi ministrstvo v kratkem na račun reparacij iz Nemčije. Odstop pa bo samo začasen, dokler se ne zgradi stalna zgradba za te institucije.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Naročnikom Glasa Naroda v državi Illinois naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

Mr. JOHN FABIAN,

kateri je pooblaščen nabirati naročnino za naš list, zatorej prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Slovenic Publishing Co.

Ako želite dobiti

sorodnike ali znance iz stare domovine,

pišite nam prej za pojasnila, ker število priseljencev je omejeno.

FRANK SAKSER STATE BANK,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Preženite bolečino!

Okorelo rame, otrpljena mišica, nategnjen sklep— vse to spremlja BOLEČINA. Toda vdrgnite nekoliko

PAIN-EXPELLERJA

na boleco površino, in bolečina bo hitro izginila. **Pain-Expeller in bolečina sta si smrtna sovražnika.** Dobite še danes steklenico pri svojem lekarnarju, 35c. in 70c. Glejte, da bo na zavojčku tvorniška znamka SIDRO. Zavrnite vse ponaredbe.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 South 4th St.
Brooklyn, N. Y.

TRADE MARK

Božič se približuje.

Še je čas, da Vaši v domovini dobijo

denarno darilo

koje ste jim namenili poslati, da se Vas na *Sveti dan* hvaležnih src spominjajo.

Pošiljatve se kopičijo in tudi pošte so preobložene z delom, zato Vam priporočamo, da nam Vaše naročilo čimprej pošljete. Kajti, kdor prej pride, ta prej melje.

Z našimi cenami in postrežbo boste gotovo zadovoljni.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York

Glavno zastopstvo:
-: JADRANSKE BANKE :-

Royal Mail

Vnaprej plačane vožnje.

Uredite sedaj, da boste dobili svoje sorodnike v Združene države potem ROYAL MAIL.

Posebna postrežba za jugoslovanske potnike; izborna hrana in čiste kabine za vsakega

VELIKI PROSTORI, HITRI PARNIKI
VEČKRATNA ODPLUTJA

ORDUNA ORCA
ORBITA OHIO

Vpisnina za potovanje iz vseh evropskih dežela.

Pišite po knjižico. Vprašajte za nadaljne podrobnosti pri

ROYAL MAIL
STEAM PACKET COMPANY
SANDERSON & SONS, Inc., Agents
117 W. Washington St., Chicago
26 Broadway New York
ali pri kateremkoli potniškem agentu.

Kretanje parnikov - Shipping News

28 novembra:
Georg Washington, Bremen.
Mauretania, Cherbourg.

29 novembra:
Saxonia, Cherbourg in Hamburg.

2 decembra:
La Savoie, Havre; Noordam, Boulogne.
Olympic, Cherbourg.

4. decembra:
Aquitania, Cherbourg.

5 decembra:
Taormina, Genoa.
President Wilson, Trst.

6 decembra:
Yorck, Bremen.
Tuscania, Dubrovnik in Trst.

9 decembra:
Homeric, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne; America, Genoa.

11 decembra:
Roussillon, Havre.

12 decembra:
Berengaria, Cherbourg.

13 decembra:
Paris, Havre.

16 decembra:
Majestic, Cherbourg.

18 decembra:
Mauretania, Cherbourg.

20 decembra:
Seydlitz, Bremen.

21 decembra:
Antonia, Cherbourg in Hamburg.

23 decembra:
Ryndam, Boulogne.

28 decembra:
Colombo, Genoa.

30 decembra:
La Savoie, Havre; Olympic, Cherbourg.

2 januarja:
Berengaria, Cherbourg.

11 januarja:
Argentina, Trst.

Vaši sorodniki, prijatelji in znanci v starem kraju

kupijo vožnji listek za pot v Ameriko najugodneje z ameriškimi dolarji. Proti predložitvi potrjenega potnega lista za v Ameriko mi lahko izplačamo ameriški denar pri Jadranski banki v Ljubljani in v Zagrebu, toda znesek za posameznega odraslega potnika ne sme presegati 3000 franc. frankov, to je protivrednost od približno $200.

V Italiji in zasedenem ozemlju pa lahko izplačamo brez izjeme vsakemu poljubne zneske v ameriških dolarjih.

Pristojbina za izplačila do $10 po 50¢, za izplačila od $10.— do $50.— po $1.—, za izplačila, ki presegajo znesek $50.— po 2 centa od vsakega dolarja ali po $2.— od sto.

Frank Sakser Stat Bank,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

$5.00 DAM NAGRADE

onemu, ki mi prvi naznani naslov moje že zdavno pobegle žene Marie Podobnik, rodom Poljakinje. Ona se koruzi v okolici Pittsburgha z nekim Petrom iz Stare Oslice na Gorenjskem. Ž njo ne bom živel, ampak ločiti se hočem. — Urban Podobnik, Box 28, Beadling, Pa. (24-25—11)

THE POPULAR REMEDY
SANTAL MIDY
KATAR MEHURJA

MOSKI! Zaščitite se
Proti vsem kvarnim nalezljivim vedno uporabljajte
SANYKIT
(Sanitary Kit)
Francosko Preprečenje
Tuba 35c. Kit (4's) $1
Vsi lekarnarji ali San-Y-Kit Co
72 Beekman St., New York

COSULICH LINE
Naravnost v Jugoslavijo
ZNANI PARNIKI, IZBORNE UGODNOSTI
Ne imejte brezpotrebnih stroškov in zamude.

PRES. WILSON
5. dec. — 27. jan. — 17. marca

Vnaprej plačane karte za sorodnike ali prijatelje se lahko preskrbi pri bližnji parobrodni agenturi ali pri

PHELPS BROS. & CO.,
Generalni Agenti
2 WEST STREET NEW YORK

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim naročnikom "Glasa Naroda" v državi Ohio naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. ANTON SIMČIČ,

kateri je pooblaščen nabirati naročnino za naš list, zatoraj prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Slovenic Publishing Co

RAVNOKAR JE IZŠLA

NAJVEČJA ARABSKA SANJSKA KNJIGA

Najnovejša ilustrovana izdaja

Vsebuje 308 strani.

Cena s poštnino $2.—

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt Street,
New York City, N. Y.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA".

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.
EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK
ŠPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sem že zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnje pri ozdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesti na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz ozdravim zastrupljeno kri, mazuje in lise po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kostih, staranje; oslabelost; živčne in bolezni v mehurju ledicah, jetrah, želodcu; rmenico revmatizem; katar; zlate žile, naduha itd.

Uradne ure: V ponedeljek: zredo in petek od 9. dopoldne do 5. popoldnej v torek, četrtek in sobota od 2. dopoldne do 8. zvečer; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 2. popoldne.

ZA VAŠ DOLAR =

ste pošteno in hitro postreženi kadar rabite uro, zlatnino, srebrnino, prstan, Diamond, dalje ako želite pravi glasni Columbia gramofon, slovenske plošče, in če društvo potrebuje pravo svilnate zastavo, regalije, kape itd.; če se obrnete do znanega večletnega trgovca Slovenca, kateri razpošilja blago po celi Ameriki nad 16 let pa že nikdar zčkali kako napravilnost. Poskusite me enkrat pa se boste prepričali.

Pišite po brezplačne cenike na;

IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

Praktični Računar

Priročna žepna knjižica, ki ima vse kar je v kupčiji potrebno, že natančno izračunjeno, kakor tudi za izračunjenje obresti.

Knjižica je trdo vezana, stane
75c

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt Street : New York